

Những bệnh... vô duyên!

Tác Giả: BS Đ&# H&#ng Ng&#c
Thứ Sáu, 15 Tháng 10 Năm 2010 05:24

Tuy già không phải là một bệnh nhưng già thì thường có bệnh.

Bệnh thì có bệnh nặng, bệnh nhẹ, bệnh có duyên và bệnh... vô duyên.



Ai cũng biết thầy thuốc là người đi để các hành công thần để giúp ta chữa bệnh tật, vậy mà thầy thuốc cũng có thể gây bệnh cho ta, dù là ngoài ý muốn, cái đó gọi là bệnh do thầy thuốc gây ra (iatrogenic) mà theo GS. Phạm Khuê, một chuyên gia về Lão khoa, Chủ tịch Hội người cao tuổi Việt Nam thì có định một phần lớn người già do thầy thuốc gây nên Những bệnh... vô duyên còn có thể do chính mình, người ở thân trong gia đình, bệnh bè, hàng xóm, hoặc các nhân viên tâm lý xã hội gây ra nữa!

Bà cô chữa một bác sĩ bệnh tôi trên 80 tuổi kêu lúc nào trong người cũng nóng bức, miệng khô nên đã mua rượu tranh, mía lau, mã đề ngoài chợ về nấu "nước mát" uống. Mát đâu không thấy, thấy đi tiểu liên tục gây thêm tình trạng mất nước trong cơ thể, lại thấy nóng bức, thấy khô miệng, lại uống thêm "nước mát"! Thì ra "rượu tranh, mía lau, mã đề" là những loại thuốc lợi tiểu (diuretics).

Một ông bác sỹ còn nghe hàng xóm bày về có loại thuốc mướp, bèn mua uống mấy cây.

Mướp thì tốt! Những người béo bụng, cơ thể béo nhớt! Thì ra, thuốc đó chính là bột mì trộn với một ong và Corticoil, một thuốc uống vào lâu ngày gây hội chứng Cushing, nước, làm mập bụng và gây ra vô số những tác động tai hại khác như giảm sức đề kháng, mất lông, loãng xương, loét bao tử, cao huyết áp...

Ta cũng biết thuốc chữa đau khớp có thể gây loét dạ dày; thuốc đi tiểu trừ cao huyết áp có thể gây hội chứng tăng đường huyết; thuốc trừ tiểu đường làm hạ đường huyết; thuốc uống cho đỡ bớt đau số người già thì gây khô miệng, da, mất mát, chóng mặt...

Những bệnh... vô duyên!

Tác Giả: BS Đ&# H&#ng Ng&#c

Thứ Sáu, 15 Tháng 10 Năm 2010 05:24

Một đ&#c đi&#m sinh h&#c c&#a ng&#i cao tu&#i là kh&# năng thích &#ng đ&#n kém đi. Họ p thu thu&#c đã ch&#m mà đ&#o th&#i cũng ch&#m. Tác đ&#ng ph&# c&#a thu&#c l&#i thiên hình v&#n tr&#ng, tùy t&#ng ng&#i, t&#ng lúc, có thu&#c ng&#i này dùng thì t&#t mà bày cho ng&#i khác không xong, u&#ng vào b&# ph&#n &#ng ngay.

Cho nên dùng thu&#c &# ng&#i già ph&#i dò đ&#m trên t&#ng tr&#ng h&#p, gi&#m li&#u, gi&#m l&#ng, đ&#n đo tính toán tr&#c sau, nào b&#nh tr&#c m&#t, nào b&#nh ti&#m tàng; thu&#c ch&#a đ&#c b&#nh này nh&#ng có gây ra b&#nh khác không, có làm b&#c phát m&#t b&#nh cũ nào đó không, ng&#i b&#nh ăn u&#ng ra sao, tiêu ti&#u ra sao và tr&#ng thái tâm th&#n ra sao?

Ng&#i cao tu&#i cũng th&#ng hay t&# ý gia gi&#m thu&#c, tin l&#i bày v&#, ai mách gì cũng nghe, gây t&#ng tác thu&#c lung tung r&#t đ&# sinh ra nhi&#u b&#nh... vô duyên đáng ti&#c.

Ngày càng có nhi&#u máy móc xét nghi&#m và m&#t s&# ng&#i cao tu&#i cũng th&#ng mu&#n đ&#c xét nghi&#m này n&#.

Báo Paris Match c&#a Pháp có đ&#ng tr&#ng h&#p m&#t bà già b&# r&#i lo&#n tiêu hóa đ&#n khám &# m&#t bác sĩ. Bác sĩ th&#y không có gì n&#ng nh&#ng cũng gi&#i c&# làm thêm vài xét nghi&#m cho ch&#c. Sau đó, bà c&# đ&#c ti&#p t&#c làm thêm hàng lo&#t các xét nghi&#m khác ngày càng ph&#c t&#p h&#n vì xét nghi&#m đ&#n gi&#n không tìm ra b&#nh: Siêu âm, n&#i soi, sinh th&#t, ch&#p c&#t l&#p, ch&#p c&#n quang m&#c treo... Sau h&#n m&#t tháng chuy&#n t&# trung tâm này đ&#n b&#nh vi&#n kia, n&#m đ&#i trên nh&#ng băng ca l&#nh l&#o, đ&#y t&# hành lang này sang hành lang khác, ti&#p xúc v&#i nh&#ng ng&#i mang kh&#u trang ch&# ch&#a đôi m&#t l&#nh l&#ng, bà c&# r&#i vào tình tr&#ng kh&#ng ho&#ng tâm lý tr&#m tr&#ng và tiêu t&#n m&#t 35 ngàn quan Pháp. Cu&#i cùng các bác sĩ h&#i ch&#n k&#t lu&#n không có b&#nh gì c&#!

Tây gi&#i nh&#ng ng&#i s&#nh xét nghi&#m là "examinite".

T&# ch&#c s&#c kh&#e th&# gi&#i (WHO) cũng c&#nh cáo hi&#n t&#ng over - investigation, "thăm dò quá m&#c c&#n thi&#t" này (Health of the Elderly, WHO, 1989).

Một s&# ng&#i cao tu&#i đ&#c chăm sóc b&#o b&#c quá đ&#ng, đ&#c làm xét nghi&#m thăm dò, theo dõi liên t&#c làm cho ng&#i b&#nh mu&#n... h&#t b&#nh cũng không đ&#c; không k&# trong khi thăm dò, ch&#c hút, b&#m tiêm, th&#t tháo... không ph&#i là không có nguy c&#.

Dĩ nhiên n&#u có b&#nh thì c&#n ph&#i làm đ&# có ch&#n đoán chính xác và đ&#u tr&# hi&#u qu&#. Còn thăm dò ch&# đ&#... thăm dò thì không nên. Các chuyên gia khuyên ch&# nên làm xét nghi&#m cho ng&#i già khi nh&#m đ&# ch&#n đoán m&#t th&# b&#nh có th&# ch&#a đ&#c, có th&# ph&#c h&#i đ&#c, có l&#i cho ng&#i b&#nh ho&#c đ&# ch&#n đoán phân bi&#t tìm ra m&#t b&#nh có tiên l&#ng t&#t h&#n, đ&#u tr&# có k&#t qu&# h&#n, có l&#i cho b&#nh nhân và gia đình h&#n mà thôi. Tóm l&#i, khi c&#n thi&#t l&#m m&#i ph&#i làm xét nghi&#m và ph&#i có ch&# đ&#nh c&#a bác sĩ.

Những bệnh... vô duyên!

Tác Giả: BS Đ& H&ng Ng&c

Thứ Sáu, 15 Tháng 10 Năm 2010 05:24

Th&nh&ng có thể không phải là thu&c, không phải là th& thu&t gì cả mà vẫn có thể gây ra những bệnh vô duyên: đó là lời nói! Có những lời nói gây hoang mang, lo lắng, làm mất ăn mất ngủ, gây kiêng cử quá đáng làm cho tình trạng bệnh khó phục hồi hơn. Cái đó gọi là sự "dán nhãn" (labelling). Chúng ta nhìn những người không có chuyên môn, không đọc sách khoa học chỉ ch&n mà "phán" cho mất cái ch&n đoán kiểu như "nghi ung thư", "h&i bị nhiễm tim", hoặc mất t& máu h&nh "máu nhiễm mỡ, gan nhiễm mỡ, viêm nhiễm phần phổi, r&i nhiễm thần kinh thực vật"... hoặc "b&th&phù, bệnh người cõi trên nh&p..." để đem lời những kẻ t&qu& tại hại không th&ng&đ&c!

Ngay cả bệnh dán nhãn là già cả, già nua, già yếu, mất sức r&i bị ép phải nằm yên mất ch&, lúc nào cũng có người nâng đỡ chăm sóc thì sự ngày càng l&thu&c, ngày càng suy nhược, mau lão hóa, bệnh tật thoái hóa, cũng nhanh. Đáng sợ hơn cả là bị ép phải vào nằm viện, nằm nhà th&ng, nhà dưỡng lão, nhà nghỉ mất sức... khi vẫn còn có thể tự lo lý đ&c. Th&t ra đây chủ yếu là giới pháp luật cùng vì mất khi đã vào các cơ sở này rồi thì không hy vọng gì trở lại đời sống bình thường đ&c nữa vì càng ngày càng th&đ&ng, l&i, l&thu&c, suy sụp. Các cơ quan chăm sóc cho người già th&c ra rất cần thiết, miễn là phải giữ mất sự nguyên tắc nh&b&o đ&m b&o sự riêng tư, tôn trọng cá nhân, giúp đỡ, t&qu&n, và tạo điều kiện h&i cho họ tham gia sinh hoạt phù hợp với sở thích và sức khỏe.

Tóm lại, không nên để người cao tuổi mất thêm những bệnh... vô duyên!